

Zwiększająca się wydajność krów mlecznych powoduje, że coraz trudniej jest nam spełnić zapotrzebowanie bytowe, jak i produkcyjne krów. Braki występujące w żywieniu często odbijają swoje piętno w rozrodzie bydła.

Częstym następstwem błędów żywieniowych są ciche niewidoczne ruje, opóźniony termin krycia krów, którego skutkiem jest przedłużająca się laktacja. Nie zawsze jednak problem z rozrodem leży po stronie żywienia krów w laktacji. Jedną z przyczyn, dlaczego mamy problemy z prawidłowym pokryciem krów jest *metritis*.

Co to jest *metritis*?

Według hodowców stan zapalny macicy występuje podczas wypływów ropnych z narządów rodnych krów. Należy jednak klasyfikować je według dnia ich wypływu, a więc – stany zapalne przed 21. dniem nazywa się stanami zapalnymi macicy (*metritis*). Natomiast tany zapalne po 21. dniu są stanami zapalnymi błony śluzowej macicy (endometritis). Problem *metritis* występuje u 10–20% krów. Często jest następstwem problemów takich jak: zatrzymanie łożyska, poronienie, wczesny poród, ciąża bliźniacza czy ciężki poród.

Jedną z głównych przyczyn zapalenia macicy są błędy żywieniowe popełniane w ostatnim etapie zasuszenia. Charakterystyczną cechą tego schorzenia jest:

Jedną z głównych przyczyn zapalenia macicy są błędy żywieniowe popełniane w ostatnim etapie zasuszenia. Fot. Josera

- wodniste krwisto-brunatne wypływy wydzieliny z dróg rodnych o charakterystycznym zapachu,
- podwyższenie temperatury ciała do 39,5 stopnia Celsjusza,
- podczas badania rektalnego wyczuwalna jest nienaturalnie powiększona macica. Objaw ten jest charakterystyczny w pierwszych 10 dniach po porodzie.

Jak leczyć *metritis*?

Z danych wynika, że przy lżejszych przypadkach *metritis* organizm krów jest w stanie sam zwalczyć chorobę poprzez współpracę układu immunologicznego z hormonalnym. Ważnym

czynnikiem zdrowienia organizmu jest pojawienie się pierwszej rui. W fazie przedrujowej, jak również podczas rui właściwej, następuje opróżnianie macicy z drobnoustrojów. Może nawet dojść do całkowitego ich wyeliminowania. Problem pojawia się w sytuacji, gdy podczas *metritis* mamy opóźnione pojawienie się rui, a w przypadku pojawienia się jej przebieg jest zaburzony. Taka ruja przebiega bez owulacji, a przetrwały pęcherzyk rujowy przekształca się w torbiel. Pęcherzyk może utrzymywać się w organizmie nawet przez kilka miesięcy. W przypadkach ciężkiego zapalenia macicy należy zastosować terapię antybiotykową, zastosowanie preparatów bakteriobójczych lub hormonów. Często oprócz terapii ogólnej, przeprowadza się terapię miejscową poprzez zastosowanie preparatów, mających przyspieszyć opróżnianie zawartości macicy.

Potrzeby żywieniowe krów zasuszonych

W celu zabezpieczenia krów przed problemami po porodzie, w tym również przed problemami związanymi z *metritis*, należy zwrócić szczególną uwagę na żywienie krów w okresie zasuszenia. Pobranie suchej masy paszy w okresie zasuszenia powinno wynosić 2% masy ciała krowy, a w okresie kilku dni przed porodem spada jeszcze bardziej. W tym okresie bardzo ciężko jest zapewnić potrzeby żywieniowe krów, które wynoszą odpowiednio:

- W okresie zasuszenia właściwego: 10% białka ogólnego, 5,8 MJ energii, 0,44% wapnia i 0,22% fosforu.
- W okresie przejściowym: 12-14% Białka ogólnego, 6,3 MJ energii, 0,48% wapnia i 0,22% fosforu.

Dodatkowo w tym okresie należy ograniczyć stosowanie buforów, melasy i soli. W celu profilaktyki przed problemami poporodowymi warto zwrócić uwagę na kondycję BCS krów w tym okresie. Prawidłowa kondycja BSC w okresie zasuszenia powinna wynosić 3,25-3,5.

Dodatek mineralny wspomagający okres zasuszenia

*JOSERA Prophos -
Keragen®Longlife to
specjalistyczna mieszanka
mineralna przygotowująca do*

W ofercie firmy Josera produktem dedykowanym dla krów zasuszonych jest **Prophos**. Cechą wyróżniającą spośród innych

porodu. Fot. Josera

produktów jest duży udział fosforu i magnezu. Wysoki udział tych pierwiastków przy odpowiednio niższym udziale wapnia działa pozytywnie na bilans wapniowo-fosforowy w zasuszeniu. Warto również w okresie zasuszenia pamiętać o biotynie, która ma pozytywny wpływ na zdrowotność racic, witaminę E i selen wspomagający odporność. Dodatkowo produkt ten posiada w swoim składzie formułę **B-Protect** i **Se-Protect**, które poprawiają wchłanianie witamin w organizmie.

Zobacz więcej artykułów eksperta:

- [Przyczyny cichej rui u krowy](#)
- [Wpływ mikroelementów i witamin na zdrowie gruczołu mlekowego](#)

Źródła

- Brodzki P. (2020). Stany zapalne macicy u krów mlecznych – diagnostyka i leczenie. *Medycyna Weterynaryjna*. 76. 266-272.
- Jaśkowski J.M., Olechnowicz J., Nowak W. (2006). Niektóre przyczyny obniżającej się płodności u krów mlecznych. *Medycyna Weterynaryjna*. 62. 385-388.
- Kaczmarowski M., Malinowski E. (2005). Skuteczność wybranych metod leczenia poporodowego zapalenia macicy u krów. *Medycyna Weterynaryjna*. 61. 532-535.
- Mordak R., Preś J., Kinal S., Nicpoń J. (2009). Problemy zdrowotne wysoko produkcyjnych krów w okresie okołoporodowym. *Medycyna Weterynaryjna*. 65. 444-449.